

Ympäristövaliokunnalle

HE 180/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta

Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta. Kunnioittavasti lausumme seuraavaa.

Nykytila ja ongelma

SYL pitää opiskelija-asuntojen tuotantotukien tämänhetkistä tilannetta toimimattomana ja kokonaisuutta kyvyttömänä mahdollistamaan kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen rakentamista opiskelijoiden tarpeita vastaavalla tavalla. Orpon hallituksen vähennettyä erityisryhmien investointiavustuksen myöntövaltuutta voimakkaasti ja kohdennettua sen muiden erityisryhmien asuntotuotantoon, opiskelija-asunnoille ei käytännössä ole ollut saatavilla avustusta. Nykyisen korkotukilainan kattaessa asuntojen investointikustannuksista vain 95 prosenttia, ei uusien opiskelija-asuntojen rakentamiseen ole ollut saatavilla tarvittavaa pääomaa. Tämän seurauksena opiskelija-asuntotuotanto on lähes seisahtunut. Lausuttavana olevan hallituksen esityksen tarkoituksena on korjata opiskelija-asuntojen rakentamiselle muodostunut rahoituksellinen pullonkaula ja mahdollistaa uusien opiskelija-asuntojen rakentaminen esteettä.

Esitetyt muutokset

Lähtökohtaisesti SYL pitää erityisryhmien investointiavustuksesta ja korkotukilainasta muodostuvaa valtion tukien kokonaisuutta sopivana ratkaisuna kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen rahoituksen järjestämiseksi ja rakentamisen turvaamiseksi, mikä olisi erityisen tärkeää ajankohtaisen opiskelijoiden asuntotilanteen ja opiskelijoiden heikentyneen toimeentulon vuoksi. Valitettavasti erityisryhmien investointiavustus ei ole käytettävissä opiskelija-asunnoille nähtävissä olevalla aikajänteellä.

Tässä tilanteessa SYL katsoo, että hallituksen esityksessä esitetyt toimet ovat välttämättömiä, jotta uusien opiskelija-asuntojen rakentaminen ja peruskorjaus on mahdollista tulevaisuudessa. Ilman lakimuutosta useimmat opiskelija-asuntoyhteisöt eivät pystyisi käynnistämään rakennus- ja peruskorjaushankkeita, sillä niillä ei olisi käytettävissä tarvittavaa rahoitusta. Säättämällä mahdollisuus 100-prosenttiseen korkotukilainaan opiskelija-asuntokohteille varmistetaan rahoituksen saatavuus.

Lisäksi SYL pitää tarpeellisena hallituksen esitykseen sisältyvää mahdollisuutta tasata opiskelija-asuntokohteiden vuokratasoa investointiavustusta saaneiden ja muuten tuettujen

opiskelija-asuntojen välillä. Sen myötä varmistetaan, etteivät uusien opiskelija-asuntojen hinnat nouse sietämättömän korkeiksi opiskelijoiden heikentyneeseen maksukykyyn nähden.

Opiskelijoiden toimeentuloon toteutetut muutokset

SYL pitää kohtuuhintaisten opiskelija-asuntojen saatavuuden ja rakentamisen turvaamista erityisen tärkeänä tavoitteena nykytilanteessa, kun opiskelijoiden etuudet ovat heikentyneet merkittävästi. Erityisesti opiskelijoiden asumisen tukeen tehtyt muutokset tarkoittavat, että vaalikauden 2023-2027 aikana pienituloisen opiskelijan etuudet voivat heikentyä jopa kolmanneksella. Lisäksi opiskelijoiden siirto yleiseltä asumistuelta opintotuen asumislisälle tarkoittaa, että useimmat opiskelijat menettävät opintoajan ulkopuolisen asumisen tuen. Siirto voi tarkoittaa, että opiskelija menettää vuodessa yli 2000 euron edestä asumisen tukea. Tulevaisuudessa tilannetta heikentää myös se, ettei opintotuen asumislisään ole säädetty indeksisidonnaisuutta. Tämän vuoksi sen ostovoima tulee todennäköisesti heikkenemään jatkuvasti, vaikka asumisen hinta todennäköisesti nousee jatkuvasti.

Muuta

SYL kiittää lausuttavana olevan hallituksen esityksen pikaisesta valmistelusta, sillä sitä tarvitaan pikaisesti opiskelija-asuntotuotannon rahoituksen ja sitä kautta käynnistämisen mahdollistajaksi. Nöyrästi SYL toivoo myös ympäristövaliokunnalta lakiehdotuksen pikaista käsittelyä, jotta se saataisiin voimaan mahdollisimman nopeasti vuoden 2026 alussa.

SYL on lisäksi tässä vaiheessa tyytyväinen siihen, että ympäristöministeriön ehdottamaa korkotukilainojen enimmäispituuden lyhentämistä 40:stä vuodesta 30 vuoteen ei ole sisällytetty tähän lakiesitykseen, sillä se tulisi väistämättä johtamaan uusien opiskelija-asuntojen vuokrien voimakkaaseen nousuun.

Lisätietoja

Sakari Tuomisto

sosiaalipolitiikan asiantuntija
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
sakari.tuomisto@syl.fi
040 687 6353